

<http://www.luju.ro/viclenia-starii-de-alerta-profesorul-adrian-severin-cere-ccr-sa-desfiinteze-integral-legea-55-2020-ce-permite-instituirea-starii-de-alerta-ca-stare-de-urgenta-de-facto-dar-fara-control-parlamentar-starea-de-alerta-nu-i-altceva-decat-stare-de-urgenta-carei>

VICLENIA STARII DE ALERTA – Profesorul Adrian Severin cere CCR sa desfiinteze integral Legea 55/2020, ce permite instituirea starii de alerta ca stare de urgenta de facto, dar fara control parlamentar: „Starea de alerta nu-i altceva decat stare de urgenta, careia i se da cu viclenie alt nume... Virusul biologic nu poate fi combatut virusand legea fundamentala, ucigand contractul cetatenilor... Haosul constitutional afecteaza ordinea de drept. Deschide poarta autoritarismului si terorii de stat”

Scris de Valentin BUSUIOC | Data: 20.04.2021 17:54

Curtea Constitutionala trebuie sa declare Legea nr. 55/2020 neconstitutionala in ansamblul ei. Altminteri, va perpetua la nesfarsit cadrul legal care ii permite Guvernului sa mentina abuziv restrictiile pandemice, sustragandu-se controlului parlamentar.

Apelul catre CCR a fost lansat marti, 20 aprilie 2021, de catre **profesorul Adrian Severin (foto 1)**, intr-o sesizare amicus curiae trimisa curtii in dosarul in care instanta de contencios constitutional va judeca exceptia ridicata de catre **avocata Silvia Uscov** cu privire la intregul text al Legii nr. 55/2020 privind unele masuri pentru prevenirea si combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 ([click aici pentru a citi](#)).

Ideea pe care fostul ministru al Afacerilor Externe isi construiește argumentatia se refera la faptul ca Legea 55/2020 permite ca starea de alerta sa devina o stare de urgenta de facto, in care exercitiul drepturilor si libertatilor fundamentale sa poata fi restrans la fel de mult ca in starea de urgenta. Or, spre deosebire de starea de urgenta,

cea de alerta nu este supusa controlului parlamentar – aspect profund nedemocratic si anticonstitutional, puncteaza Severin.

De asemenea, prin faptul ca Legea 55/2020 permite declararea starii de alerta nu doar pe intregul teritoriu al Romaniei, ci si pe teritoriul unor anumite unitati administrativ-teritoriale, actul normativ creeaza discriminare intre cetatenii din afara acelor UAT-uri (care se pot bucura in continuare de drepturile si libertatile protejate in mod normal de catre Constitutie) si romanii din interiorul unitatilor administrativ-teritoriale (ale caror drepturi si libertati sunt ingradite arbitrariu, prin Legea 55/2020).

Gradul de arbitrariu introdus de lege se refera la faptul ca ea permite ca drepturile si libertatile sa fie ingradite prin acte normative infralegale (hotarari de Guvern, hotarari de CNSU, de comitete judetene pentru situatii de urgenta etc.). Deci nu prin lege – fapt interzis explicit de catre art. 53 din Constitutie, subliniaza fostul europarlamentar.

Nu in ultimul rand, Adrian Severin avertizeaza ca Legea 55/2020 permite prelungirea la nesfarsit a starii de alerta, printr-un numar nelimitat de hotarari de Guvern. Or, chiar daca teoretic HG-urile pot fi atacate in contencios administrativ, practica instantelor arata ca judecatorii nu vad nimic in neregula cu aceste acte infralegale, magistratii pronuntandu-se strict pe partea tehnica – respectiv constatand ca ele au fost emise in organizarea aplicarii unei legi (respectiv Legea 55/2020).

Concluzia este ca Legea nr. 55/2020 privind unele masuri pentru prevenirea si combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 permite nici mai mult, nici mai putin, decat instaurarea si perpetuarea dictaturii sub un pretext aparent de buna-credinta (acela al masurilor sanitare), incheie profesorul universitar.

Redam principalele pasaje din sesizarea amicus curiae trimisa de Adrian Severin la CCR:

„O decizie care sa constate neconstitutionalitatea legii nr. 55/2020, in intregul sau, este pe deplin intemeiata si perfect benefica pentru apararea si consolidarea ordinii noastre constitutionale, de esenta careia este imprejurarea ca drepturile fundamentale nu pot fi limitate de puterea executiva.

Recent, Guvernul Romaniei a anuntat ca, in aplicarea legii nr. 55/2020, a hotarat prelungirea si amplificarea limitarii drepturilor fundamentale, pentru a nu stim cata oara, printr-un act administrativ, in conditiile unei asa numite „stari de alerta”. S-a precizat, cu acest prilej, ca hotarari similare ar urma sa fie luate si in viitor. Cat de (ne)constitutională este aceasta abordare? Ce efecte juridice poate produce ea, in conditiile in care se plaseaza in afara ordinii constitutionale?

I. „Starea de urgenta” si restrangerea exercitiului unor drepturi (...)

Constitutia este contractul nostru social, valabil inclusiv pe timpul pandemiilor si al altor catastrofe naturale (la care art. 53.1 face referire). Nici un argument de oportunitate nu poate fi invocat pentru incalcarea ordinii constitutionale. Nici un cetatean loial calitatii sale de membru al cetatii nu poate crede ca respectarea Constitutiei poate face rau... sanatatii.

Intrucat anumite garantii constitutionale referitoare la exercitiul libertatilor cetatenesti sunt diminuate pe timpul starii de urgenta, garantiile referitoare la procedura limitarii acestui exercitiu trebuie observate cu si mai mare rigurozitate. Nu degeaba art. 53 (2) fraza intai prevede ca „Restrangerea (de drepturi si libertati – nn) poate fi dispusa numai daca este necesara intr-o societate democratica.” Cu alte cuvinte, starea de urgenta, ca instrument, acceptat constitutional, pentru restrangerea unor drepturi si libertati, nu poate pune intre paranteze ordinea democratica, masurile luate in conditii exceptionale trebuind sa fie compatibile cu aceasta. Necesitatea masurilor se apreciaza in raport cu regulile si principiile democratiei, astfel cum ele sunt consacrate de Constitutie, iar nu prin negarea lor.

Toate aceste argumente sunt valabile, mutatis mutandis, si in ceea ce priveste starea de asediu. Ele nu privesc, inasa, asa numita „stare de alerta”, la care Constitutia nu se refera, dar care a fost reglementata printr-o lege speciala. In consecinta, regimul „starii de alerta” nu poate include restrictionarile posibile doar in cazul „starii de urgenta” si al „starii de asediu”, mai ales daca se doreste ca procedura de adoptare sa fie alta; si anume una care ofera puteri sporite executivului in dauna legislativului.

Intrucat Legea nr. 55/2020 are ca obiect acela de a dispune instituirea sau transpunerea in viata a unui regim exceptional (starea de alerta) care permite limitarea drepturilor si libertatilor fundamentale in situatii neprevazute de Constitutie, ea este in mod esential si integral neconstitutională.

II. „Starea de urgenta”, „situatia de urgenta” si „starea de alerta” (...)

Intrucat Legea nr.55/2020 da „starii de alerta” (neprevazute de Constitutie) acelasi continut normativ, subsumat acelorasi premise factice, cu al „starii de urgenta” (prevazute de Constitutie), atasand simplei schimbari a denumirii faptelor o schimbare fundamentala a procedurii privind restrangerea drepturilor, ea este in intregime neconstitutionala; reglementarea derogatorie a unei institutii constitutionale, sub o denumire diferita, printr-o lege infraconstitutionala, cu consecinta sustragerii de la garantiile stabilite de Constitutie in cazul recurgerii la respectiva institutie, este inadmisibila.

III. Limitarea libertatilor si drepturilor fundamentale nu poate avea loc decat in conditiile starilor de exceptie mentionate de Constitutie (...)

Constitutia numeste doar doua asemenea regimuri exceptionale: starea de urgenta si starea de asediu. Consecinta principala a situatiilor respective consta in limitarea drepturilor si libertatilor fundamentale. Alte situatii, precum ar fi cea numita de legiuitorul infraconstitutional „stare de alerta”, nu pot justifica limitarea de drepturi fundamentale si nu pot conduce la astfel de limitari, caci atunci, pe fond, nu ar mai exista nicio diferenta intre regimurile speciale prevazute de Constitutie si cele neprevazute de ea, in conditiile in care exceptiile, inclusiv cele constitutionale, sunt de stricta interpretare. Prin legi organice se pot restrange in mod exceptional drepturi si libertati, dar nu se pot institui regimuri de exceptie avand in continut asemenea restrangeri, in afara celor prevazute de Constitutie.

„Starea de alerta”, creata ca institutie juridica prin lege, iar nu prin Constitutie, este menita fie a preveni ajungerea la starea de urgenta, fie a facilita trecerea de la starea de urgenta la normalitatea deplina, printr-o gestiune post-criza adecvata. De aceea, „starea de alerta” trebuie instituita si administrata in conditiile legislatiei existente, conforma cu standardele constitutionale care circumscriu normalitatea. Spiritul, daca nu si litera Constitutiei, permite restrictionarea drepturilor civile numai in cazul starii de urgenta (si, evident, al celei de asediu). Altminteri, „starea de alerta” nu ar fi altceva decat tot „starea de urgenta”, ca stare de drept, careia i se da cu viclenie alt nume, intrucat nu exista conditii pentru a o constata ca stare de fapt.

Asadar, textele art. 93 si 53 nu pot fi despartite. Limitarea exercitiului drepturilor si libertatilor prevazute de Constitutie poate avea loc numai prin lege (organica) si numai in cazul instituirii starii de urgenta sau de asediu. In cazul in care starea de urgenta sau cea de asediu nu au fost instituite, prin lege poate fi restrans numai exercitiul acelor drepturi si libertati care isi au izvorul in legislatia infraconstitutionala. Orice alte limitari sunt nule absolut ca fiind neconstitutionale.

Intrucat Legea nr. 55/2020 confera „starii de alerta” (neprevazuta de Constitutie), sub aspectul restrangerii exercitiului drepturilor si libertatilor fundamentale, un regim juridic identic cu cel al „starii de urgenta” (prevazuta de Constitutie), in conditiile in care, prin ipoteza, situatia de fapt care justifica instituirea unor asemenea regimuri de exceptie, formal distincte, trebuie sa fie diferita, rezulta ca ne aflam in prezenta unui act normativ care, in intregul sau si prin intreaga sa conceptie, fraudeaza Constitutia.

IV. Limitarea drepturilor fundamentale prin ordonanta guvernamentala este interzisa (...)

Intrucat Legea nr. 55/2020 in mod concret abilita puterea executiva (Guvernul si institutii subordonate acestuia) sa stabileasca norme din categoria celor a caror adoptare intra in competenta exclusiva a puterii legislative, ea este neconstitutionala; faptul ca abilitarea este sistematica (cu caracter general), iar nu pentru situatii si pe durate de timp precis specificate, constituie o circumstanta agravanta in stabilirea caracterului integral neconstitutional al acestei legi.

V. Ceea ce nu se poate face prin ordonanta nu se poate face prin hotarari de Guvern sau acte administrative de rang inferior

a) Legea 55/2020, prin care s-a dorit reglementarea asa-numitei „stari de alerta” intr-o procedura... alerta, fara legatura cu regulile de conduita ale unui Parlament democrat, a adus la lumina zilei aberatia juridica cuprinsa intr-un articol care arata astfel:

„Articolul 4: (1) Starea de alerta se instituie de Guvern prin hotarare, la propunerea ministrului afacerilor interne, si nu poate depasi 30 de zile. Starea de alerta poate fi prelungita, pentru motive temeinice, pentru cel mult 30 de zile, prin hotarare a Guvernului, la propunerea ministrului afacerilor interne.

(2) Starea de alerta se instituie pe intreg teritoriul tarii sau doar pe teritoriul unor unitati administrativ-teritoriale, dupa caz.

(3) Cand starea de alerta se instituie pe cel putin jumatate din unitatile administrativ-teritoriale de pe teritoriul tarii, masura se supune incuviintarii Parlamentului. Parlamentul se pronunta in sedinta comuna a Camerei Deputatilor si Senatului, in termen de 5 zile de la data solicitarii de incuviintare. Daca Parlamentul respinge solicitarea de incuviintare, starea de alerta inceteaza de indata.

(4) Parlamentul poate incuviinta masura adoptata de Guvern integral sau cu modificari.”

Facand aplicarea acestui text, Guvernul a adoptat o hotarare (HG) prin care a instituit starea de alerta si a dispus limitarea unor drepturi si libertati cetatenesti pe intreg teritoriul tarii. Supus aprobarii Parlamentului, actul de drept administrativ al executivului a fost consacrat printr-o hotarare a legislativului (sic!).

O asemenea hotarare a Parlamentului este neconstitucionala, singurele acte normative concepute de Guvern care pot fi aprobate de legislativ fiind initiativele legislative si ordonantele.

In urma Deciziei CCR nr. 457/2020, prin care s-a declarat neconstitucionalitatea art. 4 alin. 3 si 4 ale legii nr. 55/2020, situatia s-a agravat inasa, intrucat prelungirea starii de alerta s-a operat prin hotarari succesive ale Guvernului care nici nu au mai fost supuse controlului politic parlamentar (prin intrebari, interpelari sau motiuni), chiar daca au depasit termenul legal maxim de 60 de zile. Din decizia respectiva, Guvernul a inteles ca prerogativele sale referitoare la instituirea starii de alerta nu mai au nicio limita si nu se mai supun niciunui control, iar Parlamentul a dedus ca nu mai are nicio autoritate si nicio raspundere in materie.

Limitarea starii de alerta la o durata de 30 plus 30 de zile, ca si in cazul starii de urgenta sau al starii de asediu, nu porneste, desigur, de la prezumtia ca situatia de fapt care a impus un regim juridic de exceptie dispare intr-un asemenea interval de timp, ci consacra rationamentul potrivit caruia, dupa maximum 60 de zile de derogare de la ordinea de drept normala instituita de Constitutie, statul si-a creat conditiile pentru a rezolva problemele puse de situatia respectiva cu instrumentele (juridice) de care dispune in mod normal. In sialul logicii constitutionale, legiitorul a stabilit, pe de o parte, ca prelungirea fara limita a restrangerii exercitiului drepturilor si libertatilor cetatenesti poate conduce la abuzuri ale statului in raporturile cu cetatenii si, pe de alta parte, ca prelungirea starii de exceptie dincolo de 60 de zile risca sa transforme exceptia in regula, consacrand amputarea libertatii ca pe o cutuma. De aici decurg doua observatii cu privire la Legea nr. 55/2020.

i. In conceptia legiitorului, „anormalitatea legitima” are in vedere schimbarea raporturilor de putere dintre institutiile statului (conferind prerogative sporite executivului) si dintre stat si cetateni (limitand exercitiul drepturilor si libertatilor cetatenesti). Asa stand lucrurile, in ceea ce ne priveste, chiar daca, prin absurd, am socoti ca exercitiul drepturilor si libertatilor cetatenesti poate fi restrans si in afara starii de urgenta sau de asediu, nu am putea accepta ca aceasta se poate realiza altfel decat prin lege (hotararea de guvern neavand nici macar natura unei legi adoptate ad referendum, asa cum este cazul cu ordonantele guvernamentale) si pe o durata maxima de 60 de zile. Asadar, instituirea starii de alerta altfel decat prin lege este neconstitucionala, cel putin in masura in care ea implica restrangerea drepturilor si libertatilor cetatenesti si modifica raporturile intre puterile statului stabilite prin Constitutie. Intrucat Legea nr. 55/2020 o permite, aceasta este neconstitucionala.

ii. Prelungirea starii de alerta prin acte administrative emise de Guvern dincolo de durata legala de 60 de zile nu poate fi tratata ca o incalcare a legii, ci ca o intrare deliberata a executivului pe terenul competentei legislativului, fata de claritatea absoluta a textului de lege hotararile de guvern in cauza devoaland vointa puterii executive de a legifera in locul si impotriva puterii legislative. In aprecierea si sanctionarea acestui comportament se cer aplicate, mutatis mutandis, considerentele Deciziei CCR nr. 685/2018, referitoare la conflictul juridic de natura constitutională dintre Parlamentul Romaniei si ICCJ, avand ca obiect procedura de formare a completelor de cinci judecatori, identitatea de ratiune conducand la identitate de concluzie.

Toate acestea dovedesc, o data in plus, necesitatea si temeinicia unei decizii prin care CCR sa declare Legea nr. 55/2020 ca neconstitucionala in intregul sau.

b) „Starea de alerta” nu este o „stare exceptionala” in sens strict; cel putin, nu este asa prin raportare la Constitutie. Singurele stari de exceptie de la regimul constitutional normal sunt, pe timp de pace, starea de asediu si starea de urgenta.

De aceea, „starea de alerta” trebuie instituita si administrata in conditiile legislatiei existente, conforma cu standardele constitutionale care circumscriu normalitatea.

Daca in acest sens si in acest context Guvernul adopta Ordonante de urgenta, numai acestea sunt obligatoriu supuse aprobarii Parlamentului. Restul masurilor de administrare a situatiei (evident, inclusiv cele adoptate prin HG) vor fi evaluate de Parlament prin utilizarea instrumentelor de control parlamentar asupra activitatii executivului si prin nimic altceva.

Prin OUG nu se pot limita, insa, drepturile si libertatile cetatenesti. Daca doreste asemenea limitari, Guvernul are la dispozitie initiativa legislativa, care va putea fi analizata de Parlament in procedura de urgenta, dar si aceasta numai in cazul in care este instituita starea de urgenta. Altminteri, „starea de alerta” nu ar fi altceva decat tot „starea de urgenta”, ca stare de drept, careia i se da smechereste alt nume, intrucat nu exista conditii pentru a o constata ca stare de fapt.

Pe de alta parte, chiar daca, prin ipoteza, am accepta ca „starea de alerta” (despre care Constitutia nu spune nimic) se instituie prin HG, aceasta nu inseamna ca si drepturile cetatenesti se pot limita prin HG. Daca drepturile si libertatile nu pot fi limitate prin OUG, care se supune adoptarii Parlamentului in procedura de urgenta, cu atat mai putin pot fi limitate prin HG.

c) Constitutia spune clar ce poate face Parlamentul si care sunt raporturile sale cu executivul. Parlamentul exercita controlul politic asupra guvernului pe alte cai decat aprobarea hotararilor acestuia. HG sunt acte administrative si ele sunt cenzurate, din punctul de vedere al legalitatii, de contenciosul administrativ (puterea judecatoreasca).

Daca Guvernul adopta HG discutabile, criticabile, inoportune, Parlamentul are la dispozitie doar instrumentul motiunilor (simple si de cenzura), intrebarilor si interpelarilor; iar asta nu pentru a le desfiinta, schimba sau confirma in mod direct, ci pentru a determina pe emitentul lor sa renunte la ele, in tot sau in parte.

Intre decretul prezidential privind instituirea starii de urgenta (care nici acela nu este lege si nu poate limita drepturi, ci doar indica drepturi pe care Parlamentul ar urma sa le limiteze daca si cat socoteste potrivit) si HG privind instituirea „starii de alerta” este o diferenta de natura si de regim juridic incontestabile.

Cel dintai este prevazut de Constitutie si, in acest sens, este un act de drept constitutional sui generis. Emitandu-l, Presedintele indeplineste o atributie conferita lui de legea fundamentala, care il pune intr-o relatie speciala cu Parlamentul. De aceea, la limita si in lipsa unor dispozitii constitutionale contrarii, s-ar putea admite ca tot ceea ce era de natura legislativa in decretul prezidential capata putere de lege prin hotararea de aprobare a Parlamentului.

Ca urmare a fortei sale juridice, aceasta hotarare poate fi supusa controlului CCR.

In ceea ce priveste HG, asa cum am spus, aceasta este un act administrativ normativ care se supune altor forme si altor proceduri de control, corespunzator cu forta sa juridica de rang secund. Ca simplu set de masuri administrative necesar pentru evitarea unei crize sau lichidarea consecintelor unei crize, adoptat in baza legilor existente si in cadrul constitutional general, starea de alerta nu reclama stabilirea unui raport juridic extraordinar intre Parlament si Guvern.

d) Potrivit art. 13 al Legii 55/2020, Parlamentul delega ministrilor sanatatii si afacerilor interne competenta de a institui prin ordin comun „obligativitatea purtarii mastii de protectie in spatiile publice inchise, spatiile comerciale, mijloacele de transport in comun si la locul de munca.” Din punct de vedere sanitar, astfel de masuri pot fi binevenite. Din punct de vedere juridic, insa, avem de a face cu restrangeri ale libertatii persoanelor. Mai mult, se urmareste ca nerespectarea respectivelor limitari sa atraga raspunderea contravenționala.

Or, adoptarea unor asemenea reglementari este, potrivit art. 53 din Constitutie, atributul exclusiv al Parlamentului, care trebuie sa aprecieze si sa isi asume nemijlocit si motivele concrete ale limitarii, interesul public al recurgerii la aceasta, conditiile specifice ale aplicarii ei, exceptiile de la limitare, eventualele compensatii etc.

La fel se pune problema si cu limitarea dreptului de a parasi domiciliul si de a circula in spatiul public, precum si cu aceea a orelor de functionare a magazinelor, restaurantelor, salilor de sport, toate aducand atingere inclusiv dreptului la munca al salariatilor acestora. Niciuna dintre aceste restrictii nu se poate adopta altfel decat prin lege si numai in cazul in care este instituita starea de urgenta.

Amenzile prin care s-ar sanctiona incalcarea unor asemenea limitari de drepturi, instituite prin ordin ministerial sau hotarare de guvern, iar nu prin lege, sunt si raman nule; fapt regretabil, atunci cand masurile sunt utile.

In masura in care Legea nr. 55/2020 abilitaza puterea executiva sa adopte acte normative care, potrivit Constitutiei, nu pot fi adoptate prin Ordonanta simpla sau Ordonanta de Urgenta, ea este neconstitucionala; a fortiori, aceasta lege este neconstitucionala, in conditiile in care abilitarea vizeaza limitarea unor drepturi si libertati fundamentale prin acte administrative cu caracter normativ inferioare Ordonantei guvernamentale, respectiv acte nesupuse, asemenea ordonantelor, controlului parlamentar direct prin dezbaterea si adoptarea / respingerea lor ulterioara de catre puterea legislativa.

VI. Drepturi individuale, egalitatea in drepturi si caracterul unitar al statului roman

Acestor observatii este obligatoriu sa adaugam o alta la fel de importanta. Potrivit Legii 55/2020, in forma sa initiala, instituirea „starii de alerta” este supusa incuviintarii Parlamentului numai daca ea se aplica in cel putin jumatate din unitatile administrativ-teritoriale ale tarii (in principiu, jumatate din numarul judetelor). In masura in care am admite ca, in interpretarea literala a legii, un asemenea regim juridic special ar impune si limitarea drepturilor si libertatilor cetatenesti, acordul Parlamentului nu s-ar mai cere atunci cand alerta acopera, in mare, mai putin de jumatate din teritoriul national. Asta inseamna ca drepturile cetatenesti nu mai sunt individuale, ci colective, si sunt determinate pe criteriul teritorial. In plus, o parte din cetatenii romani s-ar bucura de garantiile oferite de Constitutie prin implicarea obligatorie a legislativului in decizia privind exercitarea drepturilor lor fundamentale, iar altii nu; totul depinzand de intinderea starii de alerta in spatiu.

Chiar si daca problema drepturilor individuale nu s-ar pune, inca nu se vede de ce teritoriul national ar trebui parcat, pe o parte a acestuia, delimitata dupa fantezia executivului, Guvernul exercitand atributiile conferite de Constitutie, la nivelul intregii tari, Parlamentului.

Mai este atunci statul roman stat unitar? Mai sunt cetatenii romani egali in drepturi?

Prin stabilirea neconstitucionalitatii art. 4 alin 3 din Legea nr. 55/2020, potrivit Deciziei CCR nr.457/2020, problema este aparent rezolvata. Ar fi asa numai daca prin instituirea starii de alerta nu s-ar aduce atingere drepturilor si libertatilor cetatenesti si nu s-ar trece prerogative ale legislativului in competentele executivului, ci doar s-ar lua masuri speciale, in limitele atributiilor normale ale guvernului, cu scopul prevenirii unor calamitati, limitarii impactului acestora sau gestionarii consecintelor lor. In caz contrar, cetatenii domiciliati pe teritoriul pe care s-a instituit starea de alerta devin nu doar subiect al limitarii de drepturi, ci si obiect al unor proceduri exceptionale privind limitarea acestora, cu scoaterea lor de sub protectia Parlamentului.

Or, drepturile individuale ale cetatenilor Romaniei, conferite de Constitutie, se gasesc in patrimoniul acestora prin

efectul unui raport de cetatenie fara legatura cu domiciliul lor sau teritoriul unde isi au resedinta. Puterea legislativa poate restrange exercitiul drepturilor in anumite conditii si printr-o anumita procedura, dar asta in cadrul unei multitudini de raporturi de drept constitutional, iar nu al unui singur raport de drept administrativ in care titularul libertatilor restrictionate este un subiect colectiv, definit prin legatura sa cu un anumit teritoriu.

Problema devine evidenta atunci cand starea de alerta se instituie pe o parte din teritoriul national. Cetatenii rezidenti pe acel teritoriu se vor vedea cu drepturile si libertatile limitate printr-un act administrativ, in timp ce ceilalti cetateni isi pastreaza garantia constitutionala potrivit careia drepturile si libertatile lor nu pot fi limitate decat prin lege, deci numai de catre Parlament.

Astfel, se revine la aceleasi intrebari: Constitutia Romaniei se aplica pe intregul ei teritoriu si sunt cetatenii Romaniei egali cu privire la beneficiul garantiilor constitutionale referitoare la drepturile si libertatile lor fundamentale?

Nu poate fi exclusa situatia ca ori de cate ori un guvern va dori sa restranga drepturile cetatenesti, va lua ca pretext orice accident natural pentru a institui, prin hotarare sau un act administrativ inferior acesteia, potrivit Legii 55/2020, starea de alerta. Asemenea acte administrative vor putea fi atacate numai la instanta de contencios administrativ, care, dupa cum indica jurisprudenta actuala, va conchide ca actul este valid, intrucat el a fost emis in aplicarea legii in concret sau pentru organizarea aplicarii acesteia.

Apare evident, astfel, ca dorinta aflata in spatele Legii nr. 55/2020 este aceea de a se institui un regim juridic de esenta constitutionala care sa deroge, in afara oricarei legitimitati democratice, de la ordinea stabilita prin Constitutie. Altminteri, ca simplu set de masuri administrative necesar pentru evitarea unei crize sau lichidarea consecintelor unei crize, adoptat in baza legilor existente si in cadrul constitutional firesc, starea de alerta nu reclama stabilirea unui raport juridic extraordinar intre Parlament si Guvern. Ceea ce se urmareste insa – si se incearca mereu – este rasturnarea echilibrului de putere dintre legislativ si executiv in favoarea executivului si a celui dintre cetateni si stat in favoarea statului.

Imprejurarea ca ordinea impusa de Legea nr. 55/2020, afectand echilibrul constitutional al puterilor, are caracter paraconstitutional, face ca legea respectiva sa fie neconstitutionala in integralitatea sa, toate masurile luate in baza ei, precum si sanctiunile chemate sa le asigure eficienta juridica, fiind lovite de nulitate absoluta.

VII. Concluzii generale

Legitimarea, in orice fel, a unor limitari de drepturi pe cai neconstitutionale este un pericol major in sine. Nu exista argument de oportunitate pentru a acoperi viciul care le afecteaza. Toate masurile luate in acest fel, precum si sanctiunile prin care se doreste intarirea eficientei lor sunt lovite de nulitate absoluta. Autoritatile care incearca punerea lor in aplicare comit, cel putin, infractiunea de abuz in serviciu.

Aprobarea unei HG prin hotarare a Parlamentului sau adoptarea unei legi care confera executivului aptitudinea de a stabili, prin acte administrative, masuri – fie ele si utile in combaterea unei pandemii – care sa includa restrictionari ale drepturilor si libertatilor fundamentale ne plaseaza cu totul in afara Constitutiei, deregland total aplicarea principiului separatiunii, echilibrului si limitarii reciproce a puterilor. Pe o asemenea cale, se dezzechilibreaza raportul de putere dintre legislativ si executiv, in favoarea executivului, si cel dintre cetateni si stat, in favoarea statului.

Virusul biologic nu poate fi combatut virusand legea fundamentala, respectiv ucigand contractul nostru, al cetatenilor, prin care s-a convenit asupra ordinii de stat si s-a croit armura politica a natiunii. Starea de haos constitutional nu afecteaza numai ordinea de drept, ci si ordinea sociala, inducand anarhia, care, de regula, deschide poarta autoritarismului si a terorii de stat. Cand puterea executiva restrictioneaza drepturile fundamentale, haosul social si dictatura bat la usa. Iata de ce se impune ca abuzurilor care determina derapajul constitutional sa li se puna capat.

In acest sens si pentru aceste considerente, Curtea Constitutionala a Romaniei ar urma sa constate neconstitutiionalitatea legii nr. 55/2020 in integralitatea sa”.

[* Cititi aici intreaga sesizare](#)